

зиціѣ-тѣ у Барцелонѣ, были хора почтены и чловѣколюбивы.

Оттука излиза явно, че ные има да благодаримъ само на умственый напрѣдѣкъ, нарочито пакъ на развитіе-то на естественны-ты науки за това, дѣто днесъ за днесъ не могатъ да ставать такыва звѣрщины и че главенъ противникъ на невѣротрѣпимость-тѣ е не *хуманитетъ-тъ* (чловѣщина-та), а *знаніе-то*.

Ново доказателство ни подава *воюване-то*, най-голѣма-та злина на чловѣчество-то. Не ще двоение, че и въ това отношеніе всичко ся е обрѣнѣло на по-добро; зачто-то доклѣ въ срѣдни-ты вѣкове война-та бѣше правило, днесъ е смаль не едно исключеніе. Всякъ седмицѣ, всякій день ся трепали и клали. А кому трѣбува да ся благодари за дѣто сега война-та тврьдѣ рѣдко ся случва? Нѣравоучители-ти днесъ нѣмѣтъ да кажѣтъ противъ войнѣ-тѣ нѣчто повече, отъ колкото сѣ казвали тогава: насилна-та война е неправедна, отбранителна-та е праведна, — то е начяло и конецъ на всичкы-ты имъ доказванія. Нѣ това непрѣмѣняемо нѣравствено начяло никакъ не могло да намали воюване-то. Ако ли ся обрѣнемъ камъ разума, то щемъ видимъ, че всяка нова придобывка въ поле-то на знанія-та была смрътенъ ударъ за ратоборность-тѣ, като умножявала вліаніе-то на учены-ты, които идѣтъ едни срѣщѣ други съ войници-ты, като мысль и дѣла, като искусство на миръ и искусство на войнѣ. У земи съвсѣмъ варварскы, духъ-тъ е пусто необработено поле, а сама тѣлесна-та сила и сръдцатость чини нѣчто. Който не е убилъ непріятель, той не струва ничто, и колкото повече душъ непріатели е избилъ нѣкой, толкова е